

104

Петър беше необикновено мъдър за възрастта си. Той помисли малко и попита:

— Не се ли е загубило българското племе между славяните щом те са били по-много?

Асен поклати глава, усмихна се.

— Не, момко мой. Защото българите тогава са имали по десетина жени, които те са вземали от славянските семейства. А тия славянки са имали по-много деца, в чиято жила е текла българска кръв.

Момчето остана доволно от отговора, след това попита:

— А защо първото царство е паднало под робство, та е трябвало вие да го освободите? Нямало ли е силна войска да го брани?

Царят сведе навъсено чело, въздъхна.

— Войската е била силна и добре въоръжена. Близо седемнадесет години Симеон живял в мир, за да подготви и въоръжи българската рат, за великата бран, която я очаквало. Защото в това време и византийците се готвели за смъртния двубой. Тъй като било ясно, че няма място за две велики империи на полуострова. Или България трябвало да смаже Византия, или Византия да покори България. Както и станало.

— Но защо Византия е покорила България? — попита Петър със задушен от мъка глас.

— Не е липсвало войска, нито дързновенни мъже... Същите войводи, същите проияри, същите стотници са били при Симеона и при неговите приемници. Държавата е била богата и приемала данци от всякъде. Друго е липсвало.

— Какво? — попита живо момчето и впери ясни зеници в царя.

— Липсвало е желание за борба. А този, който не е готов да се бори, ще бъде съборен. Такъв е суровият закон на природата. Затова тя дава някому нокти, другиму зъби, или бодли, за да знае да се брани. Тежко на тоя елен, комуто са счупили рогата. Той никога няма да бъде водач, той никога няма да стои гордо на земята. Тъй и тогавашните българи... Отрочата на Византия счупила волята за борба